

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

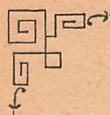
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Beretning

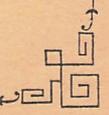
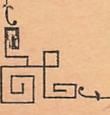
om

Horsens Skolevæsen

for Aaret 1899

af

Skoleinspektør Chr. Jacobsen.

Horsens Avis' Bogtrykkeri.

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Skolekommissionens Medlemmer:

Hr. Pastor Jespersen, Sognepræst, Koms. Formand.
Hr. Byrådsmedlem, Sagfører E. Jacobsen.

Byrådets Skoleudvalgs Medlemmer:

Hr. Sagfører E. Jacobsen, Formand.
Hr. Smedemejster H. C. Møller, Dmd.
Hr. Adjunkt A. S. Steenberg.

Beretning

om

Horsens Skolevæsen for Aaret 1899.

Med Udgangen af 1899 fandtes i Horsens Skoledistrikt 3377 Børn, som havde fyldt det 7de Aar; disse vare saaledes fordelte:

	1899		1898	
	Børn	pCt.	Børn	pCt.
I Kommunens 3 offentlige Skoler og Seminariets Børne- skole (ialt 2518 Elever)	2449	72,52	2373	70,48
„ den lærde Skole (141 Elever)	46	1,36	62	1,84
„ private Skoler (1020 Elever)	840	24,87	898	26,67
„ Asylst.	9	0,27	2	0,06
„ Skoler udenfor Kommunen	3	0,09	3	0,09
„ Hjemmet undervistes	7	0,21	4	0,12
Handsvage og vedvarende syge	9	0,27	9	0,27
Andre skolepligtige Børn, som ikke bleve underviste	0		0	
Ikke-skolejøgende Børn, som have fyldt det 7de Aar efter Indskrivningen den 1/11 99 og derfor ikke ere skolepligtige	14	0,41	16	0,47
	3377*		3367	

Antallet af skolejøgende Elever var 3688 (1898: 3644; 1897: 3538; 1896: 3423), af hvilke 145 vare over skolepligtig Alder, 47 tilrejsende og 152 under 7 Aar.

Den borgerlige Realskole

bestaar af 3 Afdelinger: a) Forberedelsesskolen, som bestaar af 2 Drenges- og 2 Pige-
klasser, b) Drengeskolen, som har 7 Trin og bestaar af 9 Klasser og c) Pigeskolen med 4 Klasser.

* At Tallet af Børn over 7 Aar er steget forholdsvis mindre end Tallet af skolejøgende Elever, hidrører derfra, at Lov af 24/3 1899 sætter Skolepligtens Ophør til Slutningen af det Skolehalvaar, hvori Barnet har fyldt 14 Aar, medens Skolepligten tidligere kunde udstrækkes til det 15de Aar.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1899.. 273 Dreng og 164 Piger; ialt 437 Elever

Tilgang i Aarets Løb .. 69 — og 54 — „ 123 —

342 Dreng og 218 Piger; ialt 560 Elever.

Afgang i Aarets Løb... 56 — og 36 — „ 92 —

den 31te Decbr. 1899.. 286 Dreng og 182 Piger; ialt 468 Elever.

6 Elever vare tilrejiende, 19 af de øvrige vare over skolepligtig Alder og 19 under 7 Aar, saa at de skolepligtige Børns Antal var 424. Middeltallet af Elever i Dreng- og Pige-skolen i Aaret 1899 var 333,₅ (1898: 326,₁), i Forberedelsesskolen 109,₄ (1898: 78,₆).

Sanginspektøren, Professor Nebelong, besøgte Skolen den 9de Maj.

Skolens Aarsprøve holdtes fra den 5te til den 15de Juli.

Den 17de August oprettedes en ny Klasse, nemlig II. Dreng-Forberedelsesklasse.

Til Almindelig Forberedelseseksamen, som blev afholdt i Juni og Juli Maanedet, indstillede 9 Elever, som alle bestode.

Almindelig Forberedelseseksamen 1899.

Dimittenderne.	Dansk, skriftlig.	Dansk, mundtlig.	Engelsk.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Regning.	Aritmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Naturfære.	Orden med skriftl Arbejder	Points.
J. Christian Andersen, S. af Dverpportør Andersen i Horsens.	mg.	ug. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	ug. ÷	g. +	mg. +	mg.	g. +	mg. +	mg. +	102
J. Viggo J. Bay, S. af Kroforpagter Jørgensen, Bjerge.	mg.	mg. +	g. +	g.	g. +	mg. +	ug. ÷	mg. +	mg. +	mg. +	g. +	mg. ÷	99 ² / ₃
Sigurd N. Hjortlund, S. af Gaardejer N. Petersen, Næs.	ug. ÷	ug.	ug. ÷	ug. ÷	ug.	ug.	mg. +	g. +	ug. ÷	ug. ÷	ug.	ug. ÷	114 ¹ / ₃ Bestaaet m. Udmærk.
Carl N. R. Jensen, S. af Stomager N. Jensen i Horsens	mg.	ug. ÷	mg.	mg.	ug.	ug. ÷	mg.	g.	g.	g.	ug.	mg.	103
Holger E. Jørgensen, S. af Fabrikarbejder N. E. Jørgensen i Horsens.	mg. ÷	mg. +	mg.	mg.	mg. ÷	mg. +	tg. +	g. ÷	mg.	mg. ÷	ug.	mg.	96 ¹ / ₃
Carl Budde Lund, S. af Postpantmejer Lund i Horsens.	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	ug.	mg.	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	mg. +	mg. +	ug.	mg. +	110 ¹ / ₃
Hans Bulg Ottosen, S. af penj. Politibetjent Ottosen i Horsens.	g. +	mg.	mg.	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	mg. +	g. ÷	g. +	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	98 ² / ₃
Jens Dalsgaard Rasmussen, S. af Skolebetjent Rasmussen i Horsens.	mg. ÷	ug. ÷	mg. +	mg. +	mg. +	g. +	ug.	g. +	ug. ÷	mg. +	ug.	mg.	106 ² / ₃
Lage B. Steenstrup, S. af Proprietær Steenstrup, Dagnæs.	mg.	ug. ÷	mg.	mg. +	mg.	ug. ÷	ug. ÷	mg.	ug. ÷	ug. ÷	ug.	mg. +	110 ² / ₃

Til at bestaa Eksamen kræves 65 Points, til „Bestaaet med Udmærkelse“ 112¹/₂ Points.

Vestfittede Censorer vare cand. mag. Karl Mortensen, København, Skolebestyrer Madjen-Mygdal, Tarm, Skoleinspektør Siersted, Odense, og Adjunkt S. Larsen, Odense; indbudne af Skolen til at deltage i Censuren vare Adjunkterne Steenberg og L. Schmidt, Horsens.

Til alu. Forberedelsesamen er opgivet i

Modermaalet: Ludvig Holberg: „Jeppe paa Bjerget“ og „den politiske Randsstøber“; A. Ohlenschläger: „Hakon Jarl“. Af Sigurd Müllers Læsestykker: Holberg: Brudstykker af „Peder Paars“, Ewald: Brudstykker af „Balder's Død“ og „Fislerne“, Westel: „Smeden og Bageren“, „Hundemordet“ samt Prøver af „Kærlighed uden Strømper“, Baggesen: „Den hængte Tyv“ og Prøver af „Labyrinth“, Grundtvig: „Dytrin af Kæmpelivets Undergang i Nord“, Prøverne af Ohlenschläger (undt. „Roskilde Domkirke“, „St. Hansastens=Spil“, „Af Nordens Guder“, „Af Valdur hin Gode“), Jørgemann, Blicher, Heiberg (undt. „Om Ohlenschläger“), Fru Gyllembourg, Herz, P. M. Møller, Hauch (undt. „Halvor“), Chr. Winther, Carl Bernhard, G. C. Andersen, Paludan Müller, Bloug og Hoftrup.

Engelsk: Italariff: Listovs Læsestykker II. Side 1—177, Kalisch: Engelske Noveller og Skitser I. Side 1—60, Boyesen: Engelske Digte Side 1—60. . . . . ialt ca. 312 Normalfider.

Heraf blev opgivet til mundtlig Prøve: Listovs Læsestykker II. Side 85—117 og 155—177, Kalisch: Engelske Noveller og Skitser I. Side 1—60, Boyesen: Engelske Digte Side 30—56. . . . . ialt ca. 156 Normalfider.

Kurforiff: Løffes Læsebog for Mellemklasser.

Tysk: Italariff: Rapers Læsebog for Mellemklasserne Side 132—210, 231—268, Raper og Simonsen: Læsebog for de højere Klasser Side 147—196, 297—307, 322—336, 363—365, 383—391, 393—396, 429—435, 448—450. . . . . ialt ca. 295 Normalfider.

Heraf blev opgivet til den mundtlige Prøve alle de ovennævnte Sider i Læsebog for de højere Klasser af Raper og Simonsen. . . . . ialt c. 155 Normalfider.

Historie: Blochs Lærebøger for Realskoler.

Geografi: Erslevs Geografi Nr. 2.

Aritmetik: Julius Peterfens Lærebog I. (undt. Største Fællesmaal og Mindste fælles Multiplum for Polynomier) og II. indtil Annuiteter.

Geometri: Julius Peterfens Lærebog

Naturhistorie: Boas: Dyrerigets Naturhistorie, Strøm: Kortfattet Plantelære.

Naturlære: Ellinger: Lærebog i Fysik Side 1—130, 141—246.

Clevernes Fordeling i Klasserne ved Aarets Udgang samt Undervisningstimeres For-
deling ses af følgende Tabel:

	Clevers Antal	Religion	Latins og Skriftlæsning	Strikning	Regning	Matematik	Historie	Geografi	Naturhistorie	Naturære	Tidst	Snækk	Tegning	Sundheds lære	Indfølelses- øvelse	Haandarbejde	Engl.	Gymnastik	Undervis- ningstimeres Antal
VII. Drengeskole	9	4	4	2	5	4	2	3	3	3	4	..	..	..	..	..	2	2	36
VI. —	11	2	4	1	2	6	3	2	2	2	3	3	..	..	..	..	2	2	36
V. —	20	2	4	1	3	4	3	2	2	2	3	3	..	..	..	..	2	2	36
IV. —	33	3	5	2	3	3	3	2	2	2	3	3	..	..	..	..	2	2	36
IIIA. —	31	3	7	2	4	2	3	2	2	..	2	3	2	..	..	..	2	2	36
IIIB. —	22	3	7	2	4	2	3	2	2	..	2	3	2	..	..	..	2	2	36
IIA. —	30	3	7	3	5	..	3	2	2	..	2	2	2	..	..	..	2	2	35
II. —	28	3	7	3	5	..	3	2	2	..	2	2	2	..	..	..	2	2	35
I. —	35	3	8	4	5	..	2	2	..	..	2	..	..	..	..	..	1	2	29
4. Pige-klasse	23	3	5	1	3	..	3	2	2	..	2	2	1	..	..	..	8	2	36
3. —	32	3	6	2	3	..	3	2	2	..	2	..	2	..	..	..	6	2	35
2. —	36	3	6	3	4	..	3	2	..	..	2	..	..	..	..	..	8	2	33
1. —	31	3	7	3	5	..	3	2	..	..	2	..	..	..	..	..	8	1	34
II. Forb. Klasse Dr.	33	3	9	4	5	..	2	2	..	..	..	..	..	..	..	..	1	2	28
2. — — Piger.	31	3	8	3	5	..	2	2	..	..	..	..	..	..	..	..	6	1	30
I. — — Dr.	34	2	8	4	5	..	1/2	1/2	..	..	..	..	..	..	..	..	4/2	..	24
1. — — Piger.	29	2	8	4	5	..	1/2	1/2	..	..	..	..	..	..	..	..	4/2	4	26
	468	44	110	42	68	22	44	31	21	8	30	23	17	1	4	40	24	28	557

Udenfor de almindelige Undervisningstimer læses der fransk af 2 elever i V Klasse
i 3 egentlige timer og af 5 elever i IV Klasse i 3 andre egentlige timer.

Skoledagens Antal har i 1899 været 248.

Skole- forsømmelser i pCt.	1899.				1898.				1897.			
	per Grund af Skolen	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	Salt	per Grund af Skolen	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	Salt	per Grund af Skolen	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	Salt
Drengeskolen	3,04	0,35	0,16	3,45	2,45	0,30	0,18	2,93	2,60	0,33	0,22	3,15
Pigeskolen	4,42	0,32	0,20	4,94	3,61	0,28	0,09	3,98	3,35	0,32	0,10	3,77
Forberedelsesskolen	7,59	0,15	0,22	7,96	4,76	0,35	0,22	5,33	4,42	0,50	0,16	5,08
Hele Skolen	4,54	0,24	0,18	4,96	3,23	0,30	0,16	3,69	3,14	0,36	0,17	3,67

Den maanedlige Betaling for en Elev fra Horsens Kommune er:

i Forberedelseskolens Klasser	2 Kr. „ Ø
i I Dr. Kl. og 1ste og 2den Pigeklasse	2 — 50 —
i II, III og IV Dr. Kl. og 3die Pigeklasse	3 — „ —
i V Dr. Kl. og 4de Pigeklasse	3 — 50 —
i VI og VII Klasse	6 — „ —

For udenbys Elever er Betalingen 2 Kr. højere maanedlig i VI og VII Klasse og 1 Kr. højere om Maanedden i de øvrige Klasser.

Søge to eller flere Børn fra eet Hjem samtidig Skolen, betales der for det andet og tredie Barn halvt Kontingent i Dreng- og Pigeskolen og 1 Kr. 50 Øre i Forberedelseskolens; de øvrige Børn have fri Skolegang.

For Undervisning i Fransk betales 1 Kr. maanedlig.

Fripladser. Ved Skolen findes for Tiden 15 hele og 15 halve Fripladser, som bortgives til Elever i de 5 øverste Drengklasser og to øverste Pigeklasser. Desuden kunne flinke Elever i Kommuneskolerne faa Ekstraplads i den borgerlige Realskole. Ved Aarets Udgang fandtes 27 saadanne Gratister, og foruden disse havde 6 Lærerbørn Ekstraplads. I 1899 har Byraadet efter Skolekommissionens Indstilling givet Ekstraplads til 7 Elever i Vestre Kommuneskole, nemlig:

Peter Bernhard Nielsen, Søn af Skrædder Jens Nielsen.
 Julius Adeler Petersen, Søn af Smedker N. P. Petersen.
 Marius Kristensen, Søn af Bogsmører Carl Kristensen.
 Frits Wilhelm Mikkelsen, Søn af Stationsbud Mikkelsen.
 Thorvald Aleksander Madsen, Søn af Opsynsbetjent N. Madsen.
 Lavinne Joh. Kristensen, Datter af afd. Arbmd. Anton Kristensen.
 Marie Enevoldsen, Datter af Arbmd. Sejer Enevoldsen

og til 5 i Østre Kommuneskole, nemlig:

Jens Thomas Sørensen, Søn af Forretningsfører E. Sørensen.
 Hans Peter Jørgensen, Søn af Maskinarbejder J. D. Jørgensen.
 Røtzy Feodora Haagerup, Datter af Mechaniker Haagerup.
 Therese Hansine Hansen, Datter af Skrædder J. C. Hansen.
 Willy Kristine W. Kristensen, Datter af Handelsmand W. Kristensen.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, som tillige er Skoleinspektør, 7 fast ansatte Lærere, 2 fast ansatte og 1 konstitueret Lærerinde, 3 Timelærere og 5 Timelærerinder.

400 Undervisningstimer besørges egentlig af fast ansatte Lærere og 163 af Timelærere og Timelærerinder. — Lærere og Lærerinder have tilsammen forsjønt 34½ Dage paa Grund af Sygdom, hvilket er 0,9 pCt. af de skolepligtige Dages Antal.

Elevernes Bogsamling bestaar af 843 Bind. Der er udlånt 1249 Bind til 57 Læanere.

Kommuneskolerne.

Kommuneskolens Elever ere fordelte i 3 Skoler, nemlig Vestre og Østre Kommuneskole og Seminariets Børneskole.

Deres Antal var:

den 1ste Januar 1899... 1022 Dreng og 967 Piger; ialt 1989 Elever.

den 31te Decbr. 1899... 1058 — og 992 — ; — 2050 —

Forsøgelsen i Arets Løb... 36 Dreng og 25 Piger; ialt 61 Elever.

Den 7de April oprettedes 1 Drengklasse ved Østre Kommuneskole og 1 Pigeklasse ved Seminariets Børneskole.

I de to Kommuneskoler fandtes ved Arets Udgang 1058 Dreng og 878 Piger, fordelte i 31 Drengklasser og 26 Pigeklasser. Da disse Skoler kunne rumme 68 Klasser, er der endnu Plads til 11 Klasser.

Undervisningstidens Fordeling ses af følgende Tabel:

	Religion	Dansk og Skriftlæsning	Regning	Erkinding	Historie	Geografi	Naturhistorie	Tegning	Sang	Haandarbejde	Økonomi	Det samlede Antal
VI Drengklasse.....	3	6	3	2	2	2	1	2	1	.....	2	24
V —	3	6	3	2	2	2	1	2	1	.....	2	24
IV —	3	7	4	2	2	2	1	.....	1	.....	2	24
III —	3	7	4	3	2	2	.....	.....	1	.....	2	24
II —	2	10	5	3	1	.....	.....	.....	1	.....	2	24
I —	2	8	5	5	.....	.....	.....	.....	.....	4/2	2	24
6. Pigeklasse	3	6	3	2	2	2	1	.....	1	.....	4	24
5. —	3	6	3	2	1 1/2	1 1/2	.....	.....	1	.....	4	24
4. —	3	6	3	2	1 1/2	1 1/2	.....	.....	1	.....	4	24
3. —	3	6	3	2	1	2	.....	.....	1	.....	4	24
2. —	2	8	5	3	1	.....	.....	.....	1	.....	4	24
1. —	2	8	4	4	.....	.....	.....	.....	.....	4/2	4	24

Ved hver Skole anvendes desuden en Time ugentlig til Sammenhang.

Sprogundervisning. For at lette Eleverne i Kommuneskolerne Ovegangen til den borgerlige Realskole som Ekstragratisister, tilbydes der flinke Elever i Kommuneskolernes 3die og 4de Drengklasser fri Undervisning i Dyst og Engelsk i 4 ugentlige Aftentimer. Denne Undervisning har været søgt af 34 Elever.

Kommuneskolernes Sparekasse, som er oprettet i 1874 af Overlærer Loft, havde ved Regnskabsaarets Udgang den 31/3 1899 993 Sparere med Kr. 11,955,30. I det forløbne Regnskabsaar er indbetalt Kr. 4436,34 og udbetalt Kr. 7714,24.

Bespisning af fattige Skolebørn paa Skolen fandt Sted fra den 6te Februar til den 18de Marts. 318 Børn bleve bispiste med 3816 Portioner Mad. Udgiften dertil var Kr. 670,₇₈. Kommunens Tilskud var 400 Kr.

I. Bestre Kommuneskole

bestaar af 16 Drengelasjer, nemlig Ia, Ib, Ic, IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IIIc, IVa, IVb, IVc, Va, Vb, VIa og VIb, og 12 Pigeelasjer, nemlig Ia, Ib, 2a, 2b, 3a, 3b, 4a, 4b, 5a, 5b, 6a og 6b.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1899.. 517 Dreng og 404 Piger; ialt 921 Elever
Tilgang i Aarets Løb .. 129 — og 124 — ; — 253 —

646 Dreng og 528 Piger; ialt 1174 Elever
Afgang i Aarets Løb.. 122 — og 126 — — 248 —

den 31te Decbr. 1899.. 524 Dreng og 402 Piger; ialt 926 Elever

11 Elever vare under 7 Aar. I Følge Lov af $\frac{2}{5}$ 55 § 3 udfikres 1 Pige. Middeltallet af Elever var 930,₁₁, og Børnetallet pr. Drengelasje i Gennemsnit 32,₄₄, pr. Pigeelasje 34,₃. Skolen har haft 248 Skoledage.

Skoleforsømmelserne i pCt.	1899	1898	1897
Paa Grund af Sygdom	3, ₉₂ pCt.	3, ₃₆ pCt.	3, ₅₀ pCt.
Af anden lovlig Grund	0, ₇₄ —	0, ₇₈ —	0, ₇₆ —
Uden lovlig Grund	0, ₈₂ —	1, ₀₀ —	1, ₁₄ —
Ialt	5, ₄₈ pCt.	5, ₁₄ pCt.	5, ₄₀ pCt.

Skolemulkterne beløb sig til Kr. 85,₁₉ (1898: 150,₄₈, 1897: Kr. 185,₉₇).

Skolens Aarsprøve holdtes den 17de—27de Marts.

Sanginspektøren besøgte Skolen den 15de Juni.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, 7 fast ansatte og 2 konstituerede Lærere, 3 fast ansatte og 2 konstituerede Lærerinder, 1 Timelærer og 4 Timelærerinder.

Det faste Lærerpersonale underviste 551 Timer ugentlig, Timelæreren og Timelærerinderne 122 Timer.

Lærerne og Lærerinderne have forsvømt 49 Dage paa Grund af Sygdom, hvilket er 1,₁ pCt. af de skolepligtige Dages Antal.

Børnenes Bogsamling bestaar af 240 Bind. Paa Grund af en Omordning af Bogsamlingen er der ikke udlaant Bøger.

II. Østre Kommuneskole

bestaar af 15 Drengeskoler, nemlig Ia, Ib, Ic, IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVa, IVb, IVc, Va, Vb, VIa og VIb, og 14 Pigeskoler, nemlig 1a, 1b, 1c, 2a, 2b, 3a, 3b, 3c, 4a, 4b, 5a, 5b, 6a og 6b.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1899.. 505 Dreng og 476 Piger; ialt 981 Elever
 Tilgang i Aarets Løb . 166 -- og 114 -- ; -- 280 --

671 Dreng og 590 Piger; ialt 1261 Elever

Afgang i Aarets Løb... 137 -- og 114 -- ; -- 251 --

den 31te Decbr. 1899.. 534 Dreng og 476 Piger; ialt 1010 Elever

13 Elever vare under 7 Aar. I Følge Lov af $\frac{2}{5}$ 55 § 3 udfikres 3 Piger.

Middeltallet af Elever var 1013,₂, og Børnetallet pr. Drengeskole i Gjennemsnit 35,₂,
 pr. Pigeskole 34,₆.

Skolebarnenes Antal er 248.

Skoleforsømmelserne i pCt.	1899	1898	1897
Paa Grund af Sygdom	3, ₄₈ pCt.	3, ₁₄ pCt.	3, ₇₈ pCt.
Af anden lovlig Grund	0, ₈₂ --	0, ₇₆ --	0, ₉₆ --
Uden lovlig Grund	0, ₈₃ --	0, ₇₉ --	0, ₇₄ --
Ialt	5, ₁₃ pCt.	4, ₆₉ pCt.	5, ₄₈ pCt.

Skolemulkterne beløb sig til Kr. 126,₄₆ (1898: Kr. 106,₀₄, 1897: Kr. 111,₉₆).

Skolens Aarsprøve holdtes den 17de—27de Marts.

Sanginspektøren besøgte Skolen den 17de Juni.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, 3 fast ansatte og 4 konstituerede Lærere,
 7 fast ansatte Lærerinder, 2 Timelærere og 4 Timelærerinder.

Det faste Lærerpersonale underviste 570 Timer ugentlig, Timelærere og Timelærerinder
 127 Timer.

Lærerpersonalets Sygedage udgjorde ialt 80 Dage, hvilket er 1,₇ pCt. af de skolepligtige
 Dages Antal.

Børnenes Bogsamling bestaar af 240 Bind; der er gjort 863 Ublaar til 64 Laanere.

III. Seminariets Børneskole,

i hvilken der kun maa optages Pigebørn, som henvises til den fra Kommuneskolerne, bestaar af
 4 Klasser.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1899	87 Piger
Tilgang i Aarets Løb	41 —
	128 Piger
Afgang i Aarets Løb	14 —
den 31te Decbr. 1899	114 Piger

1 Elev var under 7 Aar. I Følge Lov af $\frac{2}{5}$ 55 § 3 bleve 2 Piger udstrevede. Middeltallet af Elever var 109,3.

1ste og 2den Klasse har 24, 3die og 4de Klasse 27 ugentlige Undervisningstimer. Skoledagenes Antal var 248 $\frac{1}{2}$.

Skoleforsømmelserne i pCt.	1899	1898	1897
Paa Grund af Sygdom	4,69 pCt.	4,84 pCt.	3,72 pCt.
Af anden lovlig Grund	0,89 —	1,06 —	0,59 —
Uden lovlig Grund	0,53 —	0,66 —	0,45 —
Ialt	6,11 pCt.	6,56 pCt.	4,76 pCt.

Skolemulκτηne beløb sig til Kr. 2,34 (1898: Kr. 2,90).

Lærerpersonalet bestaar af de 4 eksam. Lærerinder, Fru Buchwald, Frk. Hvilsom, Frk. M. Friis og Frk. T. Skou, uksam. Lærerinde, Fru Hedegaard og Gymnasitilærerinde, Frk. C. Waagepeterfen.

Kommunens Tilskud — 25 Kr. aarlig pr. Barn — var 2731,25.

Eleverne faa varmt Brusebad hver Uge paa Seminariet.

Lærerpersonalet ved Kommunens Skoler den 31/12 1899.

	Navn.	Fødselsaar	Undervist ved Korsens Skolevæsen siden	Ialt antallet ved Korsens Skolevæsen fra	Den efter Regl. af $\frac{2}{3}$ 96 afholdte og Bolig	Skolen. (B = den borgerl. Realskole. V = Vestre Kommuneskole. Ø = Østre Kommuneskole).	
	Skoleinspektør:						
1	Chr. Jacobsen, Overlærer ved den borgerlige Realskole	1849	$\frac{15}{6}$ 93	$\frac{15}{6}$ 93	3000	18 Timer ved B.	
	Overlærere:						
2	D. C. Glud	1839	$\frac{12}{10}$ 60	$\frac{12}{10}$ 60	2400		24 Timer ved Ø.
3	P. C. Nyholm	1840	$\frac{15}{11}$ 62	$\frac{15}{11}$ 62	2400	24 Timer ved V.	

	Navn	Bedjesteaar	Undervist ved Hørsens Skolevejen siden	Fast ansat ved Hørsens Skolevejen fra	Løn efter Regl. af 1/2 96 Skolepenge	Skolen. (B = den borgerl. Realskole. V = Vestre Kommuneskole. Ø = Østre Kommuneskole.)
	Andre fast ansatte Lærere:					
4	A. P. C. Sammers	1832	$15/11 58$	$15/11 58$	2200	V.
5	N. Hansen	1843	$1/12 67$	$1/12 67$	2200	B.
6	F. B. Vedel Jensen	1847	$17/7 71$	$17/7 71$	2200	V.
7	E. Birch	1849	$1/1 74$	$1/1 74$	2200	B.
8	G. E. Meyer	1849	$1/11 74$	$23/2 75$	2200	V.
9	M. Petersen	1860	$1/1 83$	$1/1 83$	1700	V.
10	L. Henriksen	1836	$17/5 88$	$17/5 88$	1500	Ø.
11	A. Jensen	1865	$1/5 89$	$1/5 89$	1500	B.
12	F. W. Nølbach	1861	$1/1 90$	$1/1 90$	1200	B.
13	K. M. Markusen	1868	$1/5 90$	$1/5 90$	1200	B.
14	P. M. Larsen	1864	$15/10 89$	$1/9 90$	1200	B.
15	F. P. Nielsen	1851	$1/9 90$	$1/9 90$	1200	Ø.
16	A. Secher Markusen	1870	$6/11 93$	$30/3 95$	1000	B.
17	Joh. Langfjær	1868	$1/5 94$	$16/10 96$	1000	V.
18	E. J. Larsen	1872	$11/4 96$	$16/10 96$	1000	V.
19	Joh. A. Bæksted	1872	$11/4 96$	$16/10 96$	1000	V.
20	Stefan Petersen	1873	$11/4 96$	$16/10 96$	1000	Ø.
	Konstituerede Lærere:					
21	C. A. Stjerne	1872	$1/5 94$	$11/1 98$	900	Ø.
22	F. Chr. Høyer	1873	$26/11 96$	$11/1 98$	900	Ø.
23	A. Larsen	1874	$1/6 97$	$29/9 98$	900	Ø.
24	P. Steinum	1871	$14/4 98$	$18/11 98$	900	Ø.
25	Holger Petersen	1876	$14/4 98$	$15/11 99$	900	V.
26	N. Mortensen	1873	$14/4 98$	$15/11 99$	900	V.
	Fast ansatte Lærerinder:					
27	Enkesfru M. Rasmussen	1847	$1/5 70$	$7/9 76$	1200	Ø.
28	Frk. F. Mortensen	1853	$1/1 83$	$1/1 83$	1100	Ø.
29	" A. Loft	1859	$1/1 83$	$1/1 83$	1100	V.
30	" A. Olesen	1861	$1/5 85$	$1/6 85$	1000	B.
31	" F. Rjær	1861	$1/11 85$	$14/2 87$	1000	Ø.
32	" A. Christensen	1855	$1/5 90$	$1/5 90$	800	Ø.
33	" A. Wang	1864	$1/11 88$	$1/1 91$	800	Ø.
34	" E. Thomsen	1869	$8/11 94$	$1/1 96$	750	V.
35	" K. Krogh	1870	$1/4 95$	$1/1 96$	750	Ø.
36	" D. Johansen	1872	$1/4 95$	$16/10 96$	750	B.
37	" E. Kragh	1868	$1/1 96$	$16/10 96$	750	Ø.
38	" E. Müller	1859	$11/4 96$	$16/10 96$	750	V.

	Navn.	Fødselsaar	Undervist ved Højens Skolevesen siden	Høj anst. ved Højens Skolevesen fra	Den efter Regl. af 9/96 Skolepenge	Skolen. (B = den borgerl. Højskole. V = Vestre Kommuneskole. Ø = Østre Kommuneskole).
	Konstituerede Lærere:					
39	Frk. J. Henschel	1864	11/4 96	11/1 98	750	V.
40	" K. Erikfen	1874	11/4 96	29/9 98	750	V.
41	" J. Mathiasen	1869	20/8 96	29/9 98	750	B.
	Timelærere:					
1	J. Poulsen	1874	1/9 98		24	B.
2	J. Baurup Hansen	1875	18/11 98		24	V. (Bifar fra 1/9-17/11 98).
3	B. Larsen	1876	1/9 98		24	Ø. 36 Timer fra 1/4 99.
4	A. P. Pedersen	1869	1/9 99		24	B.
5	J. P. Jessen, Gymnastiklærer ...	1857	1/10 90		40 4/5	B. 18 Tim., Ø. 24 Tim.
	Timelærere:					
6	Frk. C. Gejl	1873	14/4 98		21	V.
7	Fru W. Hoyer	1874	1/9 98		21	B. 13 Tim. Ø. 25 Tim.
8	Frk. J. Rojs	1869	11/4 96		21	B. 36 Tim. fra d. 1/8 99.
9	Fru Waagepetersen, Gymnastik- lærerinde ... .. (assisteret af Fruen M. og C. Waagepetersen)	1839	1/1 83		36	B. 4 Tim., V. 12 Tim. Ø. 14 Timer.
10	Frk. A. Rasmussen, Haandgerningsl.	1857	7/1 83		20	V. 20 Timer.
11	" L. Andersen, Haandgerningsl.	1866	1/11 84		20	B. 16 Tim., Ø. 20 Tim.
12	" D. Heckcher	1858	1/9 89		21	B. 4 Timer.
13	" C. Overbye	1875	9/10 99		21	Ø. 8 Timer.

De fast ansatte og konstituerede Læreres og Lærerinders Andel i Skolepenge (jfr. Lov af 8de Marts 1856 § 11) har udgjort Kr. 75,97.

Forandringer i Lærerpersonalet i Aarets Løb:

Afgang: Den 9de Oktober opgav Frk. H. Møller sine Timer ved Skolevesenet, da hun blev kaldet til et Embede i det nordlige Jylland.

Konstitution i faste Embeder meddeltes den 15de November til Timelærerne Holger Petersen og Rasmus Mortensen.

Tilgang: Den 7de April blev Seminarist Wilhelm Larsen, som havde 21 Timer ved Vestre Kommuneskole, Timelærer med fuldt Timetal.

Den 7de April overtog eksam. Lærerinde, Frk. Elisabeth Jørgensen 18 Timer ved Vestre Kommuneskole.

Den 1ste September blev Seminarist Anders Peder Pedersen Timelærer med fuldt Timetal.

Den 9de Oktober overtog eksam. Lærerinde, Frk. Caroline Dverbye 8 Timer ved Østre Kommuneskole.

Feriefurjus: Lærer A. S. Marcusen i Tegning, Lærer Holger Petersen i Sang og Musik, Lærerinde, Frk. Mathiasen i Tegning.

	Skolebetjentene	Fødselsaar	Overtaget Bestillingen	Bengeløn	Skolens Navn.
1.	J. C. Christensen	1849	1/9 82	960 Kr.	Østre Kommuneskole
2.	J. C. Rasmussen	1848	1/4 84	920 —	Vestre Kommuneskole
3.	H. Mortensen	1857	1/4 85	940 --	Den borgl. Realskole

Udgiften til Skolevæsenet.

Den budgetterede Udgift til Horsens Skolevæsen i 1899 er	Kr. 82,549, ⁶⁰
Rente af Laan	— 6,707, ³⁵
Afdrag paa Laan	— 6,073, ⁰¹
Indretning af en ny Skolestue ved den borgl. Realskole	— 1,200, ⁰⁰
	Kr. 96,529, ⁹⁶
Skolekontingent ved Betalingskolen	— 9,882, ³⁵

Den samlede Udgift i 1899 bliver antrent . . . . . Kr. 86,647,⁶¹

Driftsudgiften til de 3 kommunale Skoler (o: den budgetterede Sum ÷ Tilskud til Seminaristens Børneskole og Skolekontingentet) vil omtrent blive Kr. 70,417,²⁵ (i 1898: Kr. 71,524,¹², i 1897: Kr. 67,480,⁷³). Naar denne Sum deles med Middelbørneantallet, som har været 2386 (i 1898: 2308, i 1897: 2240), bliver Udgiften pr. Barn ca. 29 Kr. 51 Øre (i 1898: Kr. 30,⁹⁹, i 1897: Kr. 30,¹³).

Til den Rosing-Næderste Aftenskole, som giver fri Undervisning i Dansk, Regning, elementar Bogføring og Samfundslære fortrinnsvis til Haandværkskærlinge, yder Kommunen et aarligt Tilskud af 150 Kr. foruden Lokale, Lys og Varme. Skolen frekventeres i Vinter af 50 Elever, der alle ere konfirmerede.

Legater for Skolebørn:

Justermester Elkjærs Legat, af hvilke 36 Kr. anvendes til Klæder og Skolepenge for en fattig Dreng.

Jens Jørgen Lindvigs Legat, hvoraf 40 Kr. anvendes til Konfirmationshjælp for Børn i Kommuneskolerne.

Barbara Jochumsens Legat, hvoraf 232 Kr. fordeles lige mellem 6 Børn af Haandværkere for at hjælpe dem til en bedre Skoleundervisning.

Boldspil er under Gymnastiklærer Jesens Vejledning øvet i Sommermaanederne af Drengene fra Kommunens Skoler 3 Uftener om Ugen paa et Stykke af Byens Fælled.

Privatskolerne.

Den 1ste Januar 1899 fandtes i Horsens Kommune 23 private Skoler (med 1073 Elever), i hvilke der undervistes Børn over 7 Aar. I Aarets Løb er der nedlagt 1 Skole og en anden (Wd. Stoumbergs) har ingen Elever over 7 Aar, saa at der ved Aarets Udgang fandtes 21 private Skoler med 1020 Elever. Af disse Skoler vare 5 Drengeskoler, 6 Pigeskoler, og 10 havde Elever af begge Køn.

	Bestyrer	Beliggenhed	Antal Klasser	Elevantal		Skoleplig- tige Elever
				Dreng	Piger	
I. Skoler med afsluttende Undervisning.						
1	Frf. M. Jensen	Smedegade 26	7	"	105	95
2	Frf. Schougaard	Rildegade	9	"	118	94
3	Pastor Kerff	Kath. Skole, Nørreg. 19	4	49	56	93
4	Fru Ravn	Søndenaagade 14	5	"	82	72
5	Frf. N. Dyrebye	Rildegade	5	85	"	67
6	Frf. E. Lassen	Rødersgade 5	7	"	78	59
7	Lærer J. Hansen	Ryesgade 2	3	43	20	56
8	Frf. M. Christensen (fun afslutt. Und. for Pigerne)	Smedegade 89	4	10	44	50
9	Frf. T. Thorsen	Smedegade 46	1	"	21	20
II. Forberedelsesskoler.						
10	Adjunkterne Bjerre og Fledelius	Den lærde Skoles Forb.- Klasser, Havnealleen . .	2	63	"	48
11	Frf. S. Therkelsen	Smedegade 31	3	47	"	35
12	Frf. Gad	Rødersgade 1	3	43	"	33
13	Frf. Vestergaard	Havnealleen 5	3	18	12	24
14	Fru N. Madsen	Stefansgade 20	1	16	9	21
15	Frf. C. Andersen	Slotsgade 15	1	8	14	17
16	Frf. M. Fangel	Vestergade 3	2	16	10	16
17	Frf. N. Hansen	Agade 15	1	6	11	12
18	Frf. N. Christensen	Allégade 19	1	"	12	12
19	Frf. Darling	Rildegade 9	1	11	"	9
20	Frf. Dverbye	Rattejund 3	1	2	6	6
21	Wd. R. Jørgensen	Rattejund 22	1	1	4	1

Bed Frf. Schougaards Pigeskole afholdtes alm. Forberedelseseksamen i Marts - April Maanedet.